

Підготував Сергій Паламарчук

Семінаристів і священників, часто запитують про покликання. Відповісти на питання, чому ти вирішив стати священником, не завжди легко. Ось тому варто навести уривки з роздумів блаженної пам'яті Йоана Павла II про покликання¹. «Будь-яке священниче покликання у своєму найглибшому пласті – велика тайна, це – дар, який безконечно переростає людину...» «Покликання – це таємниця Божого вибору: „Не ви мене вибрали, а я вас вибрав і призначив, щоб ви йшли і плід принесли, та щоб тривав ваш плід“ (Ів 15,16). „Чести ж цієї ніхто не бере сам собі, лише той, хто покликаний Богом, як Арон“ (Євр 5,4). „Перш, ніж я уклав тебе в утробі, я знав тебе; і перш, ніж ти вийшов з лона, освятив я тебе; пророком для народів я тебе призначив“ (Єремія 1,5). Ці натхненні слова повинні пройняти глибоким трепетом кожную священничу душу...» «Коли за різних обставин говоримо про священство та про нього засвідчуємо, ми повинні це робити з великою смиренністю, усвідомленні, що Бог нас „покликав святим покликом не за діла наші, а за власним рішенням та благодаттю“ (2 Тим 1,9). Водночас ми здаємо собі справу з того, що людським словам не під силу осягнути вагу тайнства, яку несе у собі священство».

¹ Іван Павло II. Дар і Тайнство. Івано-Франківськ, 1998. с. 7-8.

У вересні розпочався ще один навчальний рік семінарії. Для одних семінаристів він просто наступний, для інших – останній, а для першокурсників – перший. Напевне, всі дорослі з приємністю згадують свої відчуття, коли йшли в перший клас школи... Хтось із радістю та з нетерпінням очікував 1 вересня і не міг заснути напередодні, бо ж так хотілося скоріше стати школярем, стати «великим» і дорослим! Інші до останньої хвилини слізно благали маму, тата, бабусю з дідусем і всіх-всіх, щоб не відправляли їх в школу, бо там чекало на них щось невідоме, незвичне, нове, щось таке, що, напевне, переінакшить все життя. Пригадуються слова настанов старших про те, як це бути школярем, про поведінку і навчання в школі, а також слова заохочення – нічого не боятися, бути чемним, чесним і старанним. Подібні відчуття, але вже більш зрілі і по-дорослому пережиті, переповняють серця семінаристів-першокурсників при їхніх перших кроках в семінарії. Звичайно, вступають в семінарію не через небажання і сльози, обов'язок чи заохочення дорослих, а, насамперед, з власного рішення. В певний момент людина відчуває те, що називають покликанням до богопосвяченого життя, і намагається в ньому утвердитись – починає більше молитися, цікавитись глибшим духовним життям, вирішує вступити в семінарію, монаше згромадження. Останні – це дуже мужні і відповідальні кроки. Що ж можна побажати молодим хлопцям, котрі вирішили бути семінарстами? Передусім хочеться пригадати слова одного випускника семінарії, звернені до молодших семінаристів: «Твердо йдіть обраним шляхом»². Також пізнавайте своє покликання, намагайтеся зрозуміти сенс священничого служіння, до якого готуватиметесь в семінарії. Пам'ятайте, що життя священника – це служіння, влада священника також полягає у служінні. Саме це і є основою священничої апостольської влади. Адже й Христос прийшов, не щоб Йому служили, а щоб послужити нам (Мр. 10:45). За словами Ісуса Христа, хто хоче бути першим, має стати слугою всіх (Мр. 9:35). Отже, треба рівнятися на Божественного Вчителя і більше служити, аніж вимагати чиеїсь служби, більше дарувати, аніж чекати дарів. Та й покликання наше не є чимось

иншим, ніж даром, який ми маємо передавати всім: «Даром прийняли, даром давайте» (Мт. 10:8). Господь і Бог наш Ісус Христос подарував Себе нам, а ми – Його учні. Це має спонукати до дарування себе ближнім – служіння. Дорогі першокурсники! Мужности і мудрости вам, відваги і наснаги! Нехай не лякають і не знеохочують жодні труднощі, які неодмінно будуть виникати і перешкоджати вам у семінарійному житті, а водночас і загартовувати для звершення ще величніших добрих діл в майбутньому священстві. Пам'ятайте, що в лиху хвилину на допомогу придуть друзі-брати, настоятелі, вихователі та Господь, без якого наше життя взагалі не мало б сенсу. Не бійтесь відкриватись і допомагати один одному, а також майте відвагу допомогу попросити і прийняти, не бійтесь багато молитись і добре вчитись, не бійтесь служити і любити, не бійтесь бути святими! І «твердо йдіть обраним шляхом»!

2Твердо йдіть обраним шляхом // Слово, Дрогобич 2008, №2 (36), с. 44.

Що спонукало Вас вступити до семінарії? Андрій Комар: Покликання від Святого Духа. Для мене немає на світі кращого, аніж служба Богові. Андрій Кітик: Важко сказати... Мені з дитинства подобається служити Богові – допомагати людям, прислужувати в храмі, відвідувати богослужіння. Вирішив присвятити Богові усе життя вже у зрілому віці. Зорян Вацяк: Коли я був маленьким, мої батьки часто відвідували храм і брали мене із собою. Це мені надзвичайно подобалось. У восьмирічному віці я з радістю погодився на пропозицію священника прислужувати в храмі. Прислужуючи біля Господнього престолу, відчував, як любов до Бога і до Божого дому огортала моє серце – і саме тоді іскра мого покликання щораз більше розгоралася. Вирішив, що буду священником. Микола Витівський: Своє рішення вступити до семінарії я прийняв, як не дивно, ще в п'ятирічному віці. Можна перелічити багато чинників, які сприяли укріпленню цього рішення у більш старшому віці. Насамперед завдячую своїм батькам, котрі дали мені добре християнське виховання: мама навчала катехизму, а тато своїм священничим служінням показував добрий приклад. Проте я своє рішення прийняв тому, що прагну наблизитись до Бога. Знаю, що шлях, на який стаю, є нелегким, однак намагатимусь сумлінно йти за своїм покликанням. Вірю, що Бог завжди допомагає виправляти помилки, підніматись з упадків, головне – самому цього хотіти. Роман Ільницький: Така Божа воля, напевне... Прийшов час обирати життєвий шлях, я відчув таке покликання, поклався на Господа і вступив до семінарії. Микола Циб: З дитинства я мав мрію вчитись в семінарії, щоб глибше пізнавати Бога і вміти бути з Ним постійно. Я завжди прагнув бути учнем Христа і йти за Ним. Це не завжди вдається, бо жити праведно у вирі сучасності – нелегке завдання. На мою думку, семінарія є саме тим місцем, яке мені потрібне. Я дуже просив Бога про таку ласку – і моя мрія збулась. Вірю, що через декілька років Господь дозволить мені бути добрим душпастирем.

Чого Ви насамперед прагнете здобути протягом навчання в семінарії? Микола Витівський: Протягом навчання в семінарії, як і цілого життя, потрібно багато молитися, адже молитва є живою розмовою з Богом, вона наближає нас до Нього. Тому основною метою, яку ставлю перед собою зараз, є духовне збагачення. Щоправда, немалу увагу

треба приділяти інтелектуальному росту. Вважаю, що останнє є важливим, оскільки священик має бути високоосвіченою людиною, яка вмітиме налагодити стосунки і з Богом, і з людьми різних суспільних верств і різних за фахом, а через добре ставлення й любов до ближніх виявляється, й любов до Господа Бога. Андрій Комар: Добре духовне виховання та хороша богословська освіта. Зорян Вацяк: Найперше – зрости духовно. Далі проситиму в Бога мудрости такої, яка необхідна доброму священику. Все інше, що Господь вважає за потрібне, нехай дасть мені! Андрій Кітик: Найперше хочу виховати у собі риси Христового священика, здобути відповідні знання і досвід. Роман Ільницький: Навчитись покори, послуху – це найголовніше для мене. Окрім того, люблю докладно вивчати Святе Письмо, думаю, що семінарія мені допоможе глибше пізнати його. Андрій Гладкий: Хочу здобути глибші знання про Бога, Його присутність в нашому житті. Які риси має плекати в собі священик найбільше? Андрій Кітик: Мені дуже подобаються слова апостола Павла про те, що служитель Церкви має бути «бездоганим, однієї лише жінки чоловіком, тверезим, розважливим, чесним...» (1.Тим. 3:2), «не зухвалий, не гнівливий, не п'яниця, не сварливий, не жадібний до нечесної наживи, а гостинний, добродушний, мудрий, справедливий, благочестивий, стриманий, який дотримується правдивої науки згідно з навчанням, щоб був здібний і наставляти в здоровій науці» (Тит. 1:7-9). Зорян Вацяк: Побожність, співчутливість, терпеливість, чесність, любов до ближніх (хто б не був цим ближнім). Священик має присвятити все життя Богові та всю надію покласти на Нього. Микола Циб: Священик передусім повинен, на мою думку, пам'ятати про те, що він є, у певному значенні, посередником між Богом і людьми. Так, священик – теж людина, проте священство підносить його вище за ангелів, адже навіть вони не тримають Господа на руках так, як це робить священик, коли звершує Таїнство Євхаристії. Священик має бути прикладом християнського життя, тому йому слід бути в мирі з Богом і людьми завжди, щоб досягнути самому і допомогти іншим головну мету нашого життя – Царство Небесне. Микола Витівський: Священниче життя є складним, воно ставить багато вимог. На особі священика зосереджується багато уваги і поваги оточуючих, а повагу і сподівання людей треба оправдовувати. На мою думку, священику важливо бути стриманим і смиренномудрим, вміти спілкуватися з різними людьми, і головне – бути побожним. Важливо вміти поєднати свій інтелектуальний багаж з простотою проповіді серед людей різного рівня освіченості. Андрій Гладкий: На мою думку, священик має плекати в собі риси Доброго Пастиря-Христа, щоб допомагати людям. Священик має бути чуйним до людей, допомагати їм, бути з ними. Андрій Комар: Любов, покору, чесність і жертівність. Ці риси люди дуже цінують і хочуть бачити їх у священику.

Що, на Вашу думку, відрізняє семінариста від світського студента? Микола Циб: Багато чого може відрізнити семінариста від світського студента. Наприклад, студент світського навчального закладу має на меті отримати освіту, щоб потім заробляти на прожиття, а в семінариста, окрім навчання, метою є пізнання Бога, щоб вміти служити ближнім і Господу. Семінарист багато від чого (що має звичайний студент) відмовляється. Андрій Комар: Семінарист, окрім навчання, веде глибше духовне життя, вправляється у молитві і послуші. Мета навчання у світському навчальному закладі – здобути освіту, а в семінарії – крім навчання, зрости духовно. Микола Витівський: Думка багатьох про те, що семінаристи – не такі люди, як всі, є помилковою. Кожен повинен служити Богові по-своєму на своєму місці – і священик, і будівельник... Служити Богові – це покликання

всіх людей, незалежно від роду діяльності, однак священниче життя вимагає більшої відповідальності. Звичайно, є речі, які відрізняють семінарста від світського студента. Зовнішня різниця виявляється у підряснику, який носять семінарсти, у поведінці, можливо, ще в чомусь. Але у підрясник має бути зодягнене серце семінарста, бо він є одягом покори і смирення. Отже, цей вияв покори має бути не лише зовнішнім, але й внутрішнім, а радше підрясник має бути зовнішнім виявом внутрішнього стану серця. Андрій Кітик: Думаю, що семінарст має досить можливостей вести більш глибоке духовне життя.

Якій ділянці душпастирства Ви бажали б присвятити своє служіння? Роман Ільницький: Вважаю, що не треба виділяти якусь ділянку, потрібно працювати у всіх напрямках. Андрій Комар: Праці з молоддю, адже молодь – це майбутнє нашої Церкви. Микола Циб: Думаю, що немає різниці, в якій саме ділянці служити. Головне, щоб це відбувалось згідно Божої волі. Буду радий послужити в будь-якій ділянці, хоча хотів би допомагати людям навертатись з хибних доріг, адже в наш час таких доріг багато – алкоголізм, наркоманія, розпуста... На них часто ступає молодь, а молодь – це майбутнє Церкви і держави. Якщо Бог зволить, то працюватиму в цій галузі заради Церкви і держави. Андрій Кітик: Насамперед хочу служити Богові. Як? Ісус казав: «Усе, що ви зробили одному з моїх братів найменших – ви мені зробили» (Мт. 25:40). Тому я б хотів багато працювати з людьми, допомагати пізнавати Євангеліє, основи віри. Господь каже: «Думки бо мої – не ваші думки, і дороги ваші – не мої дороги» (Іс. 55:8). Андрій Гладкий: Хочу присвятити своє служіння тій ділянці, в якій мене найбільше потребуватиме суспільство. Микола Витівський: Для кожної людини Бог має особливий план. Я не знаю, яким чином зможу принести більше користі ближнім, тому в цій справі покладаюсь на Бога. Однак Господні плани не завжди збігаються з людськими, але з Богом завжди краще, тому нехай буде Божа воля щодо мене.

На яку ділянку душпастирського служіння необхідно звернути найбільше уваги в теперішній час? Андрій Гладкий: Доброго священника треба всюди. Андрій Кітик: Певним є те, що пастир не може залишити поза увагою нічого. Але багато уваги священник повинен звертати на себе. Тут зовсім не йдеться про егоїзм. Хіба лікар, який захворів, не має спочатку вилікувати себе, а потім допомагати комусь? Адже в іншому разі він може навіть зашкодити. Подібно і священник: якщо він перестане звертати увагу на себе, на свої вчинки, не буде вдосконалюватися, то дуже скоро не зможе дати довіреним йому людям потрібну допомогу, підтримку. Зорян Вацяк: На мою думку, на служіння серед молоді. Адже саме вона потерпає від різних «хвороб» сучасного суспільства. Часто молоді люди чомусь відкидають добре, а обирають погане. Потрібно їм допомагати обирати правильний шлях, бо часто вони не знають, як вийти з тих чи інших проблем, з певного середовища тощо. Андрій Комар: На мою думку, саме на працю з молоддю. Молоді треба допомогти зрозуміти, що вона потрібна Церкві, як і Церква їй, що віра не є справою лише стареньких дідусів і бабусь, але й молодих людей. Роман Ільницький: Надія Церкви – молодь. Тому з нею треба найбільше працювати. Микола Циб: Вважаю, що на молодь необхідно звернути якнайбільше уваги в наш час. Молодь – це наше майбутнє. Молодь завжди була подібна до ґрунту із Притчі про Сіяча: зерно не принесе плоду, допоки не впаде в добру землю, а щоб земля була добра, потрібно її обробляти. Микола Витівський: Немає нічого ідеального. І в Церкві, в наш час, кожна ділянка потребує уваги,

оновлення, вдосконалення. Вважаю, що найбільше уваги потребує молодь. Необхідність праці з молоддю підкреслюють способи розваг сучасної молоді, в яких часто присутні алкоголь, паління, наркотики... Очевидно, багато залежить від батьків і виховання, але Церква може значно допомогти батькам у цій справі, активно долучаючись до виховання української молоді III-го тисячоліття.

С. Паламарчук. «...у підрясник має бути зодягнене серце семінарста» // Слово № 3-4 (37) (2008-2009) с. 47-51